



ИНСТИТУТ ЗА
МЕДИЈАЦИЈУ,
ПРЕГОВАРАЊЕ И
ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ
ПОВЕРЕЊЕ. ПОМИРЕЊЕ. РАЗВОЈ.



Град Нови Сад

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

СИНТЕЗА КЉУЧНИХ НАЛАЗА И ПРЕПОРУКЕ

РЕЗУЛТАТ ПРОЦЕСА МОНИТОРИНГА И ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА

УДРУЖЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ
СУ РЕАЛИЗОВАНИ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА
ТОКОМ 2025. ГОДИНЕ

СИНТЕЗА КЉУЧНИХ НАЛАЗА И ПРЕПОРУКЕ

СИНТЕЗА КЉУЧНИХ НАЛАЗА

Анализа програма и пројеката реализованих у оквиру Јавног позива показује да је конкурс представљао **снажан и функционалан инструмент спровођења локалних и националних политика заштите животне средине**, са јасним и мерљивим ефектима на нивоу града и локалних заједница.

КЉУЧНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОБЛАСТИ:

1. Висок укупни обухват и јавни домет

Укупно посматрано, подржани пројекти су:

- обухватили **десетине хиљада директних корисника**,
- остварили **вишеструко већи број индиректних корисника**,
- достигли значајан јавни и медијски домет, нарочито у областима
 - поступања са отпадом и рециклаже,
 - одрживог развоја и климатских промена.

Анализа указује да Јавни позив има изражен јавни карактер и снажан потенцијал за ширење утицаја ван непосредних учесника.



2. Доминација едукативних и превентивних активности

У свих пет области доминирају активности усмерене на:

- подизање знања,
- развој свести,
- промену ставова и навика.

Посебно је значајно:

- систематско укључивање **деце и младих**,
- дугорочна оријентација ка превенцији уместо реактивних мера.

Анализа потврђује да се Јавни позив у пракси користи као алат за дугорочно друштвено учење, а не само као финансијска подршка.

3. Неравномерна заступљеност тематских области

Анализа показује да су поједине области значајно заступљеније од других:

- највећи обим активности и домета бележе:
 - отпад и рециклажа,
 - одрживи развој и климатске промене;



- најмањи број пројеката односи се на:
 - обновљиве изворе енергије,
 - поједине специфичне сегменте заштићених подручја.

Анализа указује на потребу стратешког усмеравања будућих позива, како би се постигла боља тематска равнотежа.

4. Значај локалног и теренског приступа

Пројекти који су комбиновали:

- едукацију,
- практичан рад,
- теренске активности,
- директан контакт са грађанима и простором,

показали су **највећи квалитативни ефекат**, нарочито у областима:

- зелених површина,
- заштићених и влажних подручја.

Анализа потврђује да је локални контекст кључан за разумевање и прихватање еколошких тема.



ПРЕПОРУКЕ ЗА БУДУЋЕ ЈАВНЕ ПОЗИВЕ

1. Стратешко јачање мање заступљених области

У наредним конкурсним циклусима препоручује се:

- посебно подстицање пројеката из области:
 - обновљивих извора енергије,
 - климатске адаптације,
 - специфичних екосистема и станишта;
- јасније тематско усмеравање позива кроз приоритетне подобласти.

2. Подстицање дугорочних и континуираних програма у циљу стабилнијих и одрживијих ефекта

Размотрити могућност:

- подршке вишефазним или вишегодишњим програмима,
- надоградње успешних пројеката из претходних циклуса.

3. Додатно вредновање квалитета, не само обима

Поред броја корисника и активности, препоручује се:

- јаче вредновање
 - квалитета садржаја,
 - дубине утицаја,
 - иновативности приступа;



- подршка пројектима који комбинују образовање, културу и науку.

4. Даље унапређење система мониторинга и евалуације¹

Наставити и развити постојећи модел мониторинга кроз:

- још већу стандардизацију података,
- јасније индикаторе дугорочних ефеката,
- јавну доступност синтетичких резултата.

1. Мониторинг треба да остане **алат учења**, а не само контроле.

